

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Polanci Societatis Iesv Theologi, Directorivm
Breve, Ad Confessarii, Ac Confitentis Mvns Rectè
Obeundum**

Polanco, Juan-Alphonso de

[Köln], 1617

De proprijs remedijs peccatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41600

DE PROPRIIS REME-
diis peccatorum.

*Matt. 11.
Super-
borum
misera
condi-
tio.*

Primò, consideratio propriae vilitatis, & defectuum animæ, & corporis, & exteriorum. Secundò, obseruare meliores se, & præcipue Christum, qui nos ad sui imitationem hortatur dicens: Discite à me, quia mitis sum & humilis corde, &c. Tertiò, animaduertere superborum seruitutem, & ignominiam, qui ad dignitate filiorum Dei decidunt, & sunt dæmonis abiecta mancipia, qui rex est super omnes filios superbiæ.

Quartò, versari cum humilibus ac modestis. Quintò, in vestitu, domo atq; omnibus operationibus externis, quantum decorum status cuiusque fert, sese dimittere.

Contra vanam gloriam.

Primò, sua abscondere. Secundò ad defectus proprios mentem reflectere. Tertiò, honorem & laudem oblatam statim offerre Deo, auctori totius boni.

Contra auaritiã.

*Animus
exiguus
potius*

Primò, efficacissimum remedium, omnia relinquere. Secundò, animaduertere magis operibus non magis iactari animum

IN animam, quam nuendam esse c diuitias cum re omnia breui præmissa per n Quartò, cogita paupertas, & imitati. Quintò, serculos alit, & regnum Dei, & adicietur vob tate auarorum temporalia ne celestes diuitia ra incundissim

CO

Primò, fug magis fam bidinem infla à conuictu ill libidinem exc re, & honeste. Quartò, nõ n potius amare viris fortiori Quintò, rep tiones, & sen rem aliquem præsertim vrg

animam, quàm exiguis, ac proinde mi-
nuendam esse cupiditatem potius, quàm ^{quam}
diuitias cumulandas. Tertio, considera ^{magnis}
re omnia breui esse relinquenda, nisi quæ ^{satietur}
præmissa per manus pauperum fuerint. ^{opibus.}
Quarto, cogitare, quanta fuerit Christi ^{quæ pau-}
paupertas, & sanctorum qui illum sunt ^{peri e-}
imitati. Quinto, confidere Deo, qui pas- ^{rogan-}
serculos alit, & dicit: ^{tur in-} Quarite primùm ^{celum}
regnum Dei, & iustitiam eius, & cætera ^{præmit-}
adiicietur vobis. Sexto, recedere à socie- ^{tum.}
tate avarorum; & cum illis agere, qui ^{Matt. 6.}
temporalia negligunt. Septimò, mirari
cælestes diuitias, & bona illa infinita, cer-
ta iucundissima, & semper duratura.

Contra luxuriam.

Primò, fugere conspectum, & multo
magis familiaritatem eam quæ ad li-
bidinem inflammat. Secundò, recedere
à conuictu illorum, qui suo exemplo ad
libidinem excitant. Tertio, otium fuge-
re, & honestis exercitiis semper vacare.
Quarto, non nutrire corpus delicatè, sed
potius amare abstinentiam, maximè à
viris fortioribus, & cibis calidioribus.
Quinto, repellere statim malas cogita-
tiones, & sensus custodire. Sexto, dolo-
rem aliquem voluntarium assumere,
præsertim urgente carnis tentatione.

Contra iram propriam.

Iniuria non patientem sed inferentem laedit. Christo referimus. Primò, parare se ad verba & actus, quæ solent ad iram incitare, patienter toleranda. Secundò, intelligere patienti non nocere iniuriam, sed potius inferenti: & quantum iniuriarum pro nobis Christus passus sit, cui referemus gratiam tantorum beneficiorum, si patienter iniuriam sustinebimus. Tertio, conuertat se ad aliud quippiam agendū, mentem diuertens ab iniuria. Quartò saltem linguam & manus comprimat, & accensam iram in pectore extinguat.

Contra iram alterius.

Prov. 15. Primò, mollis sermo frangit iram, durus furorem suscitatur: Secundo, tace, vel desiste ab irati conspectu.

Contra inuidiam.

Inuidia inutilis. Inhonestas. Primò, non amare terrena. Secundò, cogitare quàm sit inutilis inuidia, quæ tantum confert ad peccandum, & inuidi cruciatum. Tertio, quàm sit inhonesta cum vel sanguinem teneamur effundere pro nostris proximis, si res postulauerit. Quartò, id expende, si alius careret bono quod tu illi inuides, non ideo tu melius haberes: si igitur inuidia nihil tibi conducit, nec ad temporalia, nec ad famam,

IN
mam, nec ad v
ciat, & à Deo
abiicies? Quin
& accendit ch

Contra

Primò anim
qui non dimit
cundò, qui a
quàm illi, cū
talis constitua
dem, aliquan
lulus in semp
citò ignoscere
etiam sine me
Christo in ea

Cont

Primò, ben
re: Tertio, sub

Primò, re
irritare, quali
rietas & cond
rare bestiarum
tius quàm ho
ob fulcat, be
tam reddit b
bruta non pl

INTERROGAT. Si

mam, nec ad virtutem, & animum cruciat, & à Deo auertit, quare non illam abiicies? Quintò, cogita quicquid iuuat & accendit charitatem fraternam, &c.

Contra odium proprium.

Primò animaduertere Dei vindictam qui non dimittit, nisi dimiserimus. Secundò, qui alium odit, sibi plus nocet quàm illi, cùm se in statu peccati mortalis constituat. Tertiò, ignoscere tandem, aliquando debemus, si perire nolumus in sempiternum. Melius est ergo citò ignoscere, & periculum euadere, ne etiam sine merito vita transigatur, & vt Christo in ea placeamus.

Qui odit cum sibi plusquàm alteri nocet.

Contra odium alterius.

Primò, benefacere: Secundò inseruire: Tertiò, submittere sese.

Contra Gulam.

Ciborū

Primò, remouere quæ possunt gulam irritare. qualis est ciborum suauitas, varietas & condimenta. Secundò, considerare bestiarum hanc esse voluptatem potius quàm hominum, quæ intellectum eius quò ob fuscat, bona desideria extinguit, vitam reddit breuiorem: imò animalia Gule inbruta non plus indulgent cibo, quàm commo-

voluptas bestiarum est potius quàm hominū. Gule inbruta, commo-

D 5 *necessitas,*

necessitas postulat. Tertio, præcedens deliberatio multum confert.

Contra Acediam.

Beneficiorum recordatione amor excitatus. Primò, crebra beneficiorum Dei recordatio, quæ amorem excitat. Secundò vicinam mortem, quæ benè operandi tempus aufert, meminisse. Tertio, pœnarum & præmiorum cogitatio. Quarto, deditos otio fugere, & sectari diligentes.

Remedia vniuersalia.

Primò, summum & vniuersale remedium ad omnia vitia extirpanda, & inferendas virtutes est, frequens oratio cum fiducia. Secundò, frequens confessio, & quæ statim cum in aliquod lapsus fueris peccatum, fieri debeat. Tertio, frequens sumptio Eucharistiæ. Quarto fugere improborum, & sectari bonorum societatem. Quintò lectio piorum auctorũ, & sacræ Scripturæ præcipuè. Sextò, meditatio passionis Christi. Septimò, considerare vitam sanctorum. Octauo, præsentiam diuinæ maiestatis & Angelorum. Nonò, mortem certam. Decimò, iustitiam diuinam per exempla illorum, quos puniuit. Vndecimò, futurum iudicium. Duodecimò, pœnam damnatorũ, Deci-

Decimotertio Paradisi.

Quomodo hinc

Primò; ab a inuestigare op tera vitia pullu terum solet e cipium in vno reliqua genera quæ ab eo or cundo, mem tra illud, vt cù Terrio, cum v ligentia pugn odio habeas n stuleris, aut i repugnet, vel tra hunc ho propositum, priisque arm adhibenda su nia, & circa id tidianum ver aggrediaris, tandem supe est animi ma tamen, & vic

Decimotertiò, gaudium & felicitatem
Paradisi.

*Quomodo his armis vtendum ad vitia
superanda.*

Primò; ab affectibus, id est, peccatis inuestigare oportet radicem, vnde caetera vitia pullulant. Vnum enim aut alterum solet esse vitium duntaxat, præcipium in vnoquoque homine, quod reliqua generat, quo sublato, etiam illa quæ ab eo oriebantur interibunt. Secundo, memoria tenere remedia contra illud, vt cum opus fuerit adhibeatur. Tertio, cum vno aut altero, peculiari diligentia pugnabis (etsi omnia in genere odio habeas necesse est) donec illud abstuleris, aut ita debilitaueris, vt vel non repugnet, vel faciliè comprimatur. Contra hunc hostem crebro remouandû est propositum, acuenda ira in illum, propriisque armis cum eo pugnandum est; adhibenda sunt etiam remedia communia, & circa id, examen conscientiaë quotidianum versetur: Nam si hodie vnum aggrediaris, crastino die alterum, nullû tandem superabis. Quartò, necessaria est animi magnitudo, ad ineundum certamen, & victoriam sperandam, licet ar-

*Radix
peccato-
rum præ-
ciden-
da.*

*Bonum
proposi-
tum cre-
bro re-
nouan-
dum.*

*Certum
Victo-
rie si-
gnum.
Victus
quinam
dicens.
Apposi-
tissime
similitu-
dines.*

*Resti-
tutionis
cogni-
tio, tum
confes-
sario, tñ
pœniten-
ti neces-
saria.
Quæ cir-
ca resti-
tutionē
obser-
vanda.*

dua & operosa futura sit. Certum victo-
riæ signum est victoriam magnanimiter
sperare Quintò, perseverantia in cer-
tando opus est, nec despondere animum
oportet, licet millies cadas: surge ergo &
pugna. Victus est ille solum, qui armis &
voluntate pugnandi abiectis, se aduersa-
rio turpiter dedit. Et licet profectus aliq̄
diu minimè cernatur, nō ideo nihil pro-
fecisti. Nam vt horologij vmbra pro-
gressam videmus, progredientem non
cernimus: & segetes creuisse apparet nō
apparet crescere: ita virtutem crescentē,
quoniam minutis constat auctibus, non
facilè videas, sed tandem longiori inter-
uallo creuisse videas: sed & labor ille
pugnandi, humilitas, & patientia susti-
nenti non exiguus est profectus.

DE RESTITVTIONE.

INTER ea, quorum confessario
necessaria est cognitio, vel in pri-
mis Restitutio est: per quam sa-
tis fit, pro re ablata, vel damno,
vel iniuria. Est autem confitenti-
bus necessaria, quia sicut accipere alie-
num, ita & tenere inuito Domino mor-
tale est. Quæ sunt obseruanda circa resti-
tutionē, his duob⁹ versibus adnotantur.

Quis,

*Quis, cui, quid, qua-
quoue.*

Ordine restitu-

Prius tamen
loquimur de re-
cepta; tam de a-
rapina, &c. qua
sta, vt ex mutu-
sub acceptioni-
tur) nos loqui-

Quis

Tenetur resti-
sa injustæ accep-
causa, omnes
modis, injustæ
potest, qui his v-
Restituat capien-
Iusco, consilium,
Qui recipit, mutua

Primus ergo
siue proprio r-
vt minister vlti-
auctoritate D-
rans ex Domi-
est, iubens, c-
iussione sequi-
ratum haben-
etum est, impo-
est, consulens